

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4-50 fl.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor.
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oara 12 fl. a treia
oara 10 fl.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unirei“ în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Căderea lui Barkoczy.

Cel mai însemnat eveniment, politic al zilelor din urmă e fără îndoială — căderea lui Barkoczy. Atotputernicul șef al secției școlilor medii, care acum de câțiva ani ține în continuă agitație opinie publică ungurească, e redus astăzi la o importanță neînsemnată și foile jidovești saltă de bucuria triumfului.

Barkoczy a fost un ciudat om. Din ceata aceea de funcționari, cari stau la spatele ministrului de culte, el demult se vede cu un cap mai ridicat. Inzestrat cu calități spirituale superioare, n'a voit să fie redus la o simplă mașinărie în marele atelier al cultelor, ci încă de cu vreme a început a-se gândi cu capul său și a face crâncenă opoziție liberalismului exploatat fără cruțare de jidani și francmasonii. La congresele catolice era permanent o persoană marcantă și nu puține merite are întru organizarea societății catolice în vremile din urmă.

Liberalii priveau îngrijați la

acest încăpăținat om, dar tocmai fiindcă nu-și ascundea nici când sentimentele sale de creștin, și disprețul pentru curentul francmason, n'au crezut, că o să ajungă la importanță și nu-l băgau în samă.

Indată-ce Apponyi a ajuns în fruntea ministeriului instrucțiunii publice a văzut, că în țara aceasta creștină dispun francmasonii și că principiile acestora s'au instăpânit de mult în ministeriul de sub conducerea sa. Și-a căutat deci omul, care să fie capabil și să aibă și curajul a contrabalansa acest curent și l'a aflat în Barkoczy. Francmasonii și-au îndreptat privirile mai ales asupra gimnaziilor. Cugetau că îndată ce vor reduce acolo importanța educației și a instrucției religioase cu profesori îmbibăți de principiile lor, au câștigat lupta jumătate. Tineretul eșit din școli fără educație și convingeri religioase, va fi la vreme apt, ca să pregătească și aici calea către o Franță nouă, și care ai se domnească după rețetele lor.

Visele aceste de o eternă dom-

nie a liberalilor le-a curmat deodată denumirea lui. Barkoczy, în fruntea afaceritor școlilor medii. Indată ce acesta și-a pus piciorul în secția V s'au schimbat deodată toate. La gimnaziile acelea, pe cari le susține fondul catolic n'a voit să mai denumiască nici calvini, nici jidovi, iar la gimnaziile de stat a stabilit o proporție, silindu-se, ca creștinilor să le fie mai accesibile acelea, căci doară țara e creștină.

Prin ținuta aceasta hotărâtă a ministerului de culte, s'a trezit deodată la școli spiritul creștin, s'au organizat pretutindeni congregații mariane și alte reuniuni pii studențești, prin cari se avea în vedere educația tineretului în direcție creștină, iar în fruntea gimnaziilor nu au mai fost denumiți directori cu sentimente protivnice creștinilor.

Politica aceasta neobicinuită în Ungaria noastră jidovită a produs furtună de indignări în presa ungurească. Pe timpul ministrului Apponyi însă s'a restrins toată mișcarea mai mult la coloanele foilor de

FOIȚA.

NOCTURNĂ.

Gânditor m'asez la masă
Și privesc la ferestruce,
Unde vântul călătorul
O poveste vreă să-mi spue.

O poveste 'nargintată
De prin vremile străbune,
Căci el Doamne câte știe,
Numai tace, nu le spune.

Câte-odată are voie
De se ea la promenadă
Și străbate 'n goană mare
Capitală și livadă.

Și s'oprește la vre-o casă
Pustiită, de departe
Și-ți începe o poveste
Și ți-o spune ca din carte.

* * *

Astăzi ai venit la mine,
Vânt pribeag din miezul nopții,
Ași venit să-mi spui povestea
Aia despre Craiul sortii?

Ori să-mi torci vre-o poezie,
Ori să-mi dăpeni vre-o colindă?
Bine bine, fă ce-ți place,
Dar rămâi acolo'n tindă.

Căci acum îți știu năravul,
Te cunosc de poamă bună,
Cred că ții în minte vrajba
Ce-am avut-o ieri pe lună.

Doamne Doamne, ce mai ghiță,
Ce mai nea eră prin ramuri
Și tu me-ai venit de-odată
Și mi-te-ai isbit în geamuri.

Iară ele... știi... fricoase
Ți-au făcut îndată cale
Și tu mi-ai făcut chilia
Roabă 'mpărăției tale.

Și mi-ai stins și luminarea
Și mi-ai stins și focu'n sobă
Și sunai prin golul căsii
Ca un militar din tobă.

Apoi zici că știi bontonul,
Ardă-l focul să ți-l ardă,
Asta nu-i bonton iubite:
Petulanță cu cocardă.

Deci rămâi, rămâi acolo,
Dar de ușe nu-mi împinge.

a doua mână, căci marea popularitate a acestuia l'a mântuit deocamdată pe Barkoczy de atacurile liberalilor, cu toate că aceștia erau mereu nemulțumiți, tăceau însă și așteptau bine ocaziune, ca să iasă pe arenă.

Prilejul a venit în curând. Coalița a căzut. La putere au ajuns iarăși vechii liberali sub o numire nouă.

Deja atunci ia fost pecetluită soarta lui Barkocy. Că totuși numai acum se retrage e de a se mulțami împrejurării, că la curte a ajuns contele Zichy, un bărbat cu sentimente catolice, care voia cu ori ce preț să continue politica inaugurată de Apponyi. De o fire însă mai domoală, nehotărât în acțiunile sale, noul ministru dela început a fost o jucărie în lupta dintre liberali și clericali. În vorbirile sale lua în apărare când pe unii, când pe ceilalți. Și când francmazonii sub conducerea șefului lor, deputatul Várady Zsigmond, au pretins în plenumul ședinței, ca ministru să delăture pe Barkocy, duhul cel rău al ministrului de culte și să-l transezeze în fruntea altei secții de nici o importanță, a trebuit să-i vină ministrului Apponyi întru ajutor și să militeze pentru direcția creștină în educație și instrucțiune. Delăturarea lui Barkocy o intențiau însă

și reformații, căci Tisza încă făcu o aluzie la „referenți răi, căci înformează greșit pe șeful“. Noul ministru a putut să-l mântue, deși politica lui e identică politicii lui Zichy, dar mai mare și mai puternică, decât aceasta e blocul liberal jidan și francmason. Retragerea lui Barkocy este o biruință a acestui bloc, care așa se vede s'a înstăpânit iarăși în ministerul de culte.

Și cu acestea iarăși s'a dovedit din nou, că în Ungaria nu poate prinde rădăcini curentul creștin, până când aceștia stau cu mâinile în sân și își jertfesc experiența lor de dragul francmasonilor.

Noi numai regreta putem, că în lupta, ce se dă acum pe față de câțiva ani între liberali și creștini, liberalii au eșit biruitori. Regretăm mult, pentru că în creștini mai era cel puțin considerația, că și noi românii am fost și suntem un factor în țara aceasta, că ne avem trecutul și meritul nostru, care a contribuit și el la edificiul culturii și progresului țării. Mai era considerația, că în direcția creștină principiile noastre sunt identice, că interesele noastre aci sunt comune, ca prin educație și instrucție să ținem tineretul dela orice învățătură destructivă și să creștem oameni de omenie, iubitori de biserică și țară. Liberalii însă considerațiile a-

cestea nici când nu le-au avut. Ba chiar, că nu se bucurau de o astfel de educație, mai ales, că biserica și naționalitatea la noi sunt noțiuni identice și o astfel de educație vedeau ei, că nu mai întărește sentimentul național al tineretului. Cu toate acestea să sperăm, că deși liberalii au eșit biruitori din luptă, chiar în vechea armătură nu se vor mai întoarce. Căci ar fi trist dacă ar reinvia vremile lui Bánffy.

„Turburătorii poporului“

De o vreme încoace azistăm la un dureros spectacol: turburarea poporului în diferitele părți ale arhidiecezei față de dispozițiile privitoare la completarea unor parohii de frunte. Numai arhivele consistoriale vor ști să spună: cum încetul cu încetul numărul acestor turburări crește, așa încât amenință să devină sistem, ca în dieceza Gherlei. Nu e mirare dar, că se discută și în „Unirea“ și alte foi (G. T.) modalitățile cum s'ar putea pune capăt acestor turburări, căci întru adevăr, ce alt vierme ar putea să roadă mai cu efect la rădăcina bisericii noastre unite — ca toamai aceste turburări?

Că autorii morali ai acestor turburări sunt preoți — asta e mai presus de orice îndoială. Imi aduc și eu aminte, cum înainte de asta cu vre-o 4 ani, într-o parohie devenită vacantă de pe Murăș s'a prezentat un preot, cu legături de rudenie în sat, a îmbătat tot satul cu rachiu și — rezultatul a fost — o lungă suplică la Blaj, acoperită de câte-va sute de subscrieri. Și de bună-seamă în toate cazurile așa se fac turburări

Ori te trage la fereastră,
Dar de geamuri nu te atinge.

Iți cunosc năravul frate,
N'am ce-ți face, pace bună,
Știi tu bine că păcatul
Totdeauna se resbună.

Dar lăsamu-le acestea,
Eu te cred voinic cu minte,
Deci aș vrea să-ți spun un lucru,
In vre-o câteva cuvinte.

Mi-ar plăcea să-ți aflu gândul,
Să te văd așa sburdalnic
Oare ce simțești în suflet
Când îmi vezi căminul tainic.

Eu te cred, că multe lucruri
Ai văzut în lungă cale,
Dar ca vechea-mi chilioară
Nu-i pe plaiurile tale.

Am o masă, o icoană,
Un păcel cu trei picioare,
O lădiță cu vėsmințe,
Patru cărți și-o luminare.

Apoi un creion, o peană
O cerneală pentru brazdă.

Asta mi-e averea toată,
Nu-s sărac și nici nu-s gazdă.

Pe podele-mi cernite
Strălucesc cristali de picuri,
Ce din când în când se lasă
Pe pereți, pe parmaclăcuri.

În icoana atârnată
Pe perețele în floare,
Par'că plânge lin, cu lacrimi
Preacurata Născătoare.

* * *

Vântul tot mai aspru suflă
Printre crengile uscate,
Iar pe masă luminarea
Se frământă și se sbate.

Se muncește ca un suflet
Prăbușit în agonie
Și cum sfârșie 'nfioară
Pacea sfântă din chilie.

A. Nan.

Cătră Negoiu.

(Continuare).

Pe platu.

Pe urma semnelor făcute pe pietri și arbori de reuniunea Carpatină, cu vâpsală roșie, am pornit acum odata pe picioarele proprii și nu cu puțină bagajă în spate, la deal. La început plaiul e destul de revarsat. Călcăm încet și cu chibzuiala, căci suntem încă pe calea carelor și suișul e domol. Liniste mare e în pădurea de fag și copaci obli și mândri își ridică capetele sus, sus până la nori. Ca tot atâtea lumânări se par trunchurile lor sure în lumina înădușită a pădurii.

Foșnetul râului se pierde pe încetul în depărtare și din ce devine mai repede, muntele, din aceea se rărește și vorba noastră deșartă, căci trebuie să se flaut. Dela o vreme a trebuit apoi să constatăm cu durere, că deși una suntem în gând, în picioare suntem done tabere: unii, cari se pot ținea de popa și notareșul și alții cari trebuie să se mai oprească din când în când și să mai sufle. Aici omul suflă și nu rasuflă. Suflă cât poate. Ba a sufla cum se cade numai aici învață omul. De ne pune cineva în cele trei zile cât am umblat pe munți la o ploară de vânt, atâta câți am fost puteam mână donă pietri pe ușor. Așa suflam în postiu și ne rugam de cei ce fugeau pe munte în sus, ca să ne

rile, înzădar o neagă asta unul ori altul, pretutindeni rachia poruncește și promisiunile, ba pe alocuria și scărițarea stolei, lecticalului, etc.

E timpul suprem să se pună odată capet acestor abuzuri regretabile. E timpul suprem să vină mâna aceea de fer, care să aducă la reson pe aceia cari își uită de demnitatea lor și să se readucă pacea în biserică, aceasta condiție sine qua non a ori cărui progres, a ori cărei înaintări în spre mai bine. La Gherla, nu ne îndoinim, se va face rând, căci a dat Dumnezeu pe omul care să o facă. La noi, dorim din toată inima să se pună capet turburărilor, să se taie răul dela rădăcină, căci n'am voi să ajungem la completă gherlaizare. Și credem, că superioritatea va afla modalitățile necesare, chiar și în cazul cu Luna de Arieș, de a înfrâna odată pentru totdeauna pofta de a turbura poporul a unor preoți uitați de sine, — doar nu înzădar avem acum mânăstirea dela Prislop și nu înzădar stau la dispoziția mai marilor prescribele — și în astă privință — ale dreptului canonic. —

Am citit în numerii mai recentii ai „Unirei“ scrisorile protopopului din Uioara, a dlui Emil Pop, privitoare la afacerea parohiei Luna de Arieș și m'am mirat mult de cele cuprinse în aceste scrisori. Ce-l privesc pe dânsul articolele părintelui Murășan? Dacă crede că nu dânsul — și nu cumnatul său — au atârșat poporul din Luna de Arieș — atunci de ce se crede suspiciunat? Dacă crede că nu dânsii au făcut ofert de una ori două mii de coroane în favorul parohiei Luna de Arieș în scopul conferirii după placul Dniilor lor a acelei parohii — atunci de ce cred că părintele Murășan i-a înțeles pe ei? După ce e știut, că afacerea e la consistor — de ce nu așteaptă verdictul consistorului, care de bunăseama va aduce

lumină și în această afacere? — Înălțuri deci cu acuzele de „calumnie“ — (e și prea mare îndrăzneală a acuza pe părintele Murășan cu „calumnie!“) — pentru că părintele Murășan de bună seama nu din vânt a scris ce a scris — ci bine informat. Chiar și eu călătorind cu trenul dela Cluj în jos, am auzit țărani din jurul Lunei vorbind de afacere — numind și pe preotul în favorul căruia și care face agitație, pomenind chiar și de scrisori anonime amenințătoare, ce drept ar avea după toate aceste Dl Emil Pop să mă întrebe că nu cumva îl înțeleg pe el și pe cumnatu-s'o?

Am vorbit cu mai mulți preoți de această odioasă afacere — și sunt de acord cu toții — (și cred că întreagă preoțimea e de acord) că turburătorii — preoți ai parohiei Luna trebuie pedepsiți cu toată rigoarea, ci nu numai atât, dar e în interesul bisericii ca judecata consistorului să se publice în circular, ca să servească de exemplu pentru viitor.

Avem însă și noi preoții o datorință. E datorința de a boicota pe astfel de preoți, fie ori ce brâu vor purta — cari și-au uitat în așa măsură de demnitatea lor, cari pătează în mod atât de infam revedenda.

Septimiu Popa.

Impăratul și moștenitorul de tron despre Aehrenthal. Ziarul „Ceske Slovo“ scrie pe baza unei telegrame din Viena: În cercurile politice se vorbește, că moștenitorul de tron Francisc Ferdinand dela început și-a exprimat dorința, îndată ce Aehrenthal s'a bolnăvit, ca să se facă schimbare de persoană, în postul ministerului de externe, dar a condamnat felul campaniei, contra lui Aehrenthal.

Tot din acele cercuri dela curte pri-

mește ziarul amintit știe, că Majestatea Sa s'ar fi exprimat, când a fost vorba de Aehrenthal:

Până când trăiesc eu, în politica externă trebuie să rămână direcția veche și cu ea tripla alianță.

Atentate politice în China.

Din Peking se telegrafiază: Contra fostului comandant al gardei imperiale, Liangpi, s'a făcut un atentat cu o bombă, care a fost aruncată asupra lui, când s'a dat jos din trăsură înaintea casei sale. Atentatorul, — probabil un revoluționar, — era îmbrăcat în uniformă de ofițer și și-a aflat moartea la explozia bombei. Liangpi a fost greu rănit, a trebuit să i-se amputeze un picior. Starea lui e foarte critică. El a fost bănuit, că ar fi dat sfatul la atacul contra chinezilor în Peking.

Din Mukden se telegrafiază:

Președintele societății pentru urgirea reformelor cu colorit revoluționar, a fost omorât. Motivul se zice că e politic.

Populația e în mare fierbere.

Corespondințe.

Misiuni sacre populare în Sovata.

Di* o corespondință mai lungă, pe care din lipsa de spaț nu am putut-o publica extragem următoarele: Preoțimea din protopopiatul Odorheiului săcui și-a ținut sinodul protopopesic la 17 Decembrie 1911. Din acest prilej în zilele de 17, 18 și 19 Decembrie s'au ținut și misiuni sacre populare.

aștepte. Căci ne era teamă să rămănem singuri. Ne temeam de — urs.

Ursul de altcum poate să nu fie așa de primejdios, precum i-a eșit vestea. Am venit de acasă cu învățătura, că dacă s'ar întâmpla să ajungem în primejdie, să ne lăsăm jos și să ne facem morți. Ursul va veni, ne va mirosă, va mornăi ceva și își va vedea de drum. Experiența aceasta însă dorea fiecare să o facă mai bine — deapropole. Atâta e cert, că străinul nu bucuroso rămâne singur prin pădurile aceste. Mai ales dacă numai de un ceas a vorbit cu omul, care s'a întâlnit cu ursul pe plaiu. Și încă ce întâlnire! De o parte era un părete până la ceriu, de alta prăpastia amănitoare, și omul mergea la deal, ursul venea la vale..

Când auzi povești de acestea apoi nu zuruie o frunză uscată, ca să nu se cutremure neputinciosul rămas îndărăpt de mulțime. Și aceasta cu atât mai tare pe munții Cârțișoarei. Căci aici dreptul de vânat e al câtorva conți, sub a căror împărăție dihanile grozavo, au ajuns să nu mai știe de frică. Mai de mult era alt rând. Eșiau oamenii la goană și cel puțin îi mai speriau, azi conții i-au pus la îngrășat. Ba li-s'au dat strictă poruncă tuturor ciobanilor, ca nu cumva să se atingă de ei, căci paguba ce o vor face li-se va restitui. Astfel fiecare cioban are notes și cerusă. Indată ce zărește ursul coborându-se cătră turmă, se pune jos pe pajiștea verde și înseamnă acurat, că jupânul

care oale a binevoit să și-o aleagă și între ce împrejurări a dus-o cu sine. Celealalte sunt de sine înțelese. Scrisori sus, scrisori jos; prețul cerut și oferit și — învoiala.

Iată încă una din iluziile, pe cari ni-le distruge timpul modern. Ce a trebuit să ajungă legendarul cioban, făcăul nelufricat al munților! Cum se încheie aci un capitol din poveștile minunate ale noastre! Copiii nostri cine ști de vor mai înțelege, ceea ce vor ceti prin cărțile bătrâne, că au fost cândva ciobani pe munte, cari umblau îmbrăcați în piei de oale și, pe caii sub ceriu îi afla toate viscoalele și întunecimile anului din primăvară până în toamnă. Aceștia se luau pe vremile acelea cu ursul la trântă și până puteau țineă cărja în mână nu lăsau mielul în brâncile lor. Numai că vor zice pe vremea aceea, că povești sunt și acestea, cu toate poveștile, mai ales că ciobanii vor fi pe atunci probabil canceliști în posturi — sistemizate.

Și mai aveam un motiv de a ne grăbi noi cești din coadă.

Se ivise de câteva săptămâni o bandă de hoți în munții Cârțișoarei. Vre-o 200 jandarmi îi urmăreau zi și noapte, fără a-le putea da de urmă. Banda era de o temeritate fără păreche. Iși făcea apariția mai aici mai dincolo și tot aparatul oficial sta neputincios în fața cutezanței bandiților. Și noi tocmai în vizuina ursului! Inchipuiți-Vă acuma graba celor din urmă. Numai ce nu

vedeam vr'o doisprezece înarmați până în dinți, cu câte două rânduri de pistoale, ațintite spre noi..

Așa se explică, că de abia ne dam răgaz să mai înghițim câte-o picătură de apă din atâtea izvoare, câte țășneau de pe coasta aceasta și o luau, cât puteau pe munte la vale. Serpentina era acum pe un piept, de mergeam ca pe trepte. Din vâjetul râului din vale nu se mai auzia nimic, de abia un șopot încet mai trecea ușor peste crestele pădurilor. În calea noastră se ivesc tot mai deși brazii, și lumina pădurii o întuneca desimea crengilor lor. Aproape trei ceasuri vom fi mers, când peptul muntelui se revarsă deodată. La o răspântie două tăblițe arată drumurile: unul cătră vârful Buteanului și altul cătră iezărul Bălii. Noi am plecat pe aceasta din urmă. Plaiul merge acum a coasta și e tăiat un bun dărăb în stâncă.

Indată am și eșit într'o tăetură în muchea Steghii, de unde o admirabilă priveliște ni se deschide. Cerul e mai desfăcut, și prin spărturile negurilor se coboară razele de soare peste pădurile crețe și undulătoare. La deal pășuni minunate se aștern pe o vale uriașă închisă de doi păreți de stâncă, cu spinările până în nori, iar sub noi, pe coasta tăieturii, smeuirișe înclătate de olaltă se tăvălesc la vale, până jos în alvia râului. Și cum se mișcă stratul acest uriaș de păduri în culoarea verzie de razele

Cuvântarea de introducere la misiuni a tinut-o M. On. Ștefan Sándor, șeful tractual, învățând poporul despre însemnătatea misiunilor și cum să se poarte, ca ele să-i servească spre mântuirea sufletului. În decursul misiunilor au vorbit On. Iuliu Boer din Szarazajta despre „Unirea credinței”, On. Michail Piroșca din Börödujfalú despre S. Liturgie și fructele ei salutare pentru vii și pentru morți, M. On. Ștefan Sándor a mai vorbit despre creșterea copiilor și învățarea rugăciunilor. Din Blaj a participat la misiunile din Sovata ca reprezentant al Reuniunii de misiuni arhidiecezane, clarisimul Domn Dr. Alesandru Rusu, profesor de s. Teologie, care fiind postul Crăciunului a vorbit în 18 Decembrie despre „Venirea Domnului” iar în 19 Decembrie serbătoria s. Nicolae, a cuvântat despre viața acestui mare sfânt al Bisericii noastre. Ceialalți preoți tractuali au împlinit serviciile dumnezeiești și au ascultat mărturisirile credincioșilor veniți și din depărtări mari.

Cu aceasta ocaziune s'o îndeplinit și introducerea solemnă a Onoratului Ioan Gergely de paroh în Sovata, unde până atunci a funcționat în calitate de administrator parohial. Misiunile dela Sovata au produs cea mai bună impresiune asupra credincioșilor din acel ținut, care acum pentru prim dată au ocaziune de-a asista la afari misiuni ținute de preoți gr-catolici.

Fie ca această impresiune să dureze timp îndelungat și fructele misiunilor să se resimtă în micul nostru popor din Săcuime.

Amicus.

Din Lumea nouă.

11 Ianuarie 1912.

Onorată Redacțiune.

Sunt sigur, că nu vor fi indiferenți cetitorii de dincolo la noutățile, cari mi-le-am propus să vi-le comunic.

Pe cum noi suntem curioși și cu dor așteptăm să cetim cele ce se petrec peste țări și peste mări în Europa bătrână și mai ales în țara noastră, așa și cei din Europa, cei cari trăiesc în țara noastră vor fi curioși de cele ce se petrec în America. Noutăți am să vă scriu cari sunt speciale ale Americii și au mai multă referință la țara, în care trăiesc atâția și atâția sermani Români, răspândiți ca fărina orbului, în grupuri mai mici sau mai mari.

Politica generală de pe aici nu este nici decât prielnică. Și în țara aceasta se simte lipsa unui om, care să fie apt de a conduce mai bine destinele ei. Lucrul acesta nu este nici cum un secret și se poate vedea din ceea ce se întâmplă zilnic, și mai ales acum, că numai un an ne desparte de alegerea președintelui.

Tot la patru ani se alege președintele Statelor Unite — lucru de altcum, care-l știți, — și cu un an și jumătate deja înainte de alegere s'a început lupta și a partidelor, și a indivizilor din partide.

Abia s'a așezat președintele în fotoliul său, abia începu să cunoască mai bine situația politică, abia începu a cărmui mai bine țara, că trebui să lase toate de o parte și să vadă de luptele grozave, cari trebuie susținute, că cine va să ajungă de președinte. Aceasta stare de lucru nu este nici cum prielnică țării, nici spre folos!

În America de nord, în Statele Unite, sunt două partide puternice, cari își duc luptă pe moarte și pe viață. Partidul republican, și partidul democratic. Partidul republican este al celor mai avuți, a plutocraților, a trușturilor, a companiilor, celor avute, iar cel democratic ar fi să fie partidul celor mai de rând. Fiindcă la alegeri ca ori și unde, în primul rând se cere bani, a două bani și a treia bani, așa și aici, ca să se

poată duce o campanie puternică, trebuie bani, și bani. Singura deosebire este, că aici dacă la alegeri trebuie bani, partidul și membrii lui contribuie, iar din visteria statului este exchis cu desăvârșire ca să se poată da vre-un filer. Bani adunați pentru campania electorală se folosesc pentru acoperirea cheltuielilor, închirierea de localuri de adunări, pentru oratori etc., dar nici cum la cumpărarea voturilor, căci crima aceasta este grozav pedepsită, ear alămașul și papricașul nici că se poate da, căci în zile de alegere nici nu este iertat să fie deschise birturile, și cine ar cuteza să vândă o sticlă de bere ori un păhărel de rachiu, ar pierde imediat licența, pe lângă că ar fi pedepsit grozav.

Luptele aceste se conduc pe baza de principii, căci în totdeauna sunt aceste, cari despart cele două tabere. De multeori însă aceste principii sunt aproape aceleași și se deosebesc numai în formă, și des nu este decât persoana, care are mai multă simpatie, ori partidul care are mai abili conducători și știe să își facă reclamă mai puternică, de face că unul sau altul dintre aceste două partide să iasă învingătoare.

Fiindcă partidul Republican are mai mulți bani și putem zice este mai bine organizat și își are tradițiunile sale mai statornice, reeșă mai întotdeauna învingător, până când partidul democrat, poate mai rar să ajungă la domnie, și ajuns nu se poate mult susține, căci ori cum, pe aici — pe cum în multe alte părți, fără de bani, nu ajungi nimica.

Lupta între aceste două partide, Republicană și Democratică este continuă, este însă nespuse de aspră acum înainte de alegeri. Dar nu numai lupta între partide, ci chiar în partide este pronunțată și peste măsura aspră. Această luptă în partide se

soarelui, se părea că muntele se sbate îndărjit, ca să se smulgă din temelile, în care e ferecat.

Cam la un ceas am ajuns la casele reuniuni Carpatine, situate pe un loc ridicat într-o poiană în mijlocul unei păduri de brad. Râul trece pe aici și un puternic isvor se varsă pe scoc de lemn într-o troacă de-asupra. De sgomotul apelor se pare că ploaia mereu și parcă de vânt se freacă pământul. Casa aceasta de adăpost (Schutzhütte) e frumoasă, cu încăperi acceptabile, împărțite pentru domni și doamne, cu un mare prânzitor comun. Și că ce deosebire e într'un hotel dela vârful muntelui și între unul dela noi de acasă, dăm și următoarele prețuri aci: Patul e pe zi și noapte: 1.60 cor., o cafea 30 fil., conserve de carne 1.60 cor., un păhărel de lapte 16 fil., o litră de lapte 40 fil., un ou fert 10 fil., o jumătate de pui papricaș 1.20 cor., păpăra din un ou 12 fil., o litră de vin sigilat 1.40 etc. Și ce vin iubite cetitor? Plombat în sticle de câte o litră, garantează pentru curățenia și bună-tatea lui însuși comitetul reuniunii Carpatine. Și apoi mai fă o mică comparație între prețurile restaurantelor noastre și între aceste și vei vedea, că pentru noi ar fi cu mult mai rentabil, dacă ne-am muta cu câțel cu purcel la vârful de munte.

După o recreare bună în veranda spațioasă a caselor de adăpost, de unde perspectiva se îndreaptă pe valea Bălii în sus

până pe virfurile Buteanului, voința majorității a fost, ca se mergem îndată mai departe, ca astfel să scurțăm din calea, ce și așa trebuie să o facem mâine. În fața noastră să mai ridica un piept repede, încât abia îi zăream virful. Unii mai cugetau, că până întunecă putem să ajungem la lacul Bălii, unde în casa cea nouă ne vom adăposti peste noapte. Așa am plecat către trei mai departe. Nici prin minte nu ni-a trecut, că adăpostul nostru de noapte va fi stâna din valea de-asupra, așezată pe niște mari gramezi de pietri. Plaiul cel nou, pe care trebuia să mergem până-ce eșim din pădurea de brad, era și mai pieziș ca cel de până aci. Și noi de abia ne mai mutam picioarele. În cari se lăsase acum osteneala ca plumbul. Peste pietri rostogolite de vișure, cari jucau sub pasul nostru, gata în toată clipa să se prăbușească la vale, urcându-ne cu mâinile acățate de jghiaburi și peste rădăcini grozave de brad, mergeam fără să putem spori nimic. Nu-l mai interesa pe nime nici pădurea de brad, nici raza de soare ce patrundea aici mai cu dinadinsul prin răriștea tot mai mare a pădurii. Tăcuți cu gândul că tot atât, călcăm apăsător pe muntele dârz și prăpăstios. După o luptă de 2 ceasuri am biruit și pieptul acesta afurisit și iată-ne sus pe dunga cea de deal, care dela căsoi se vedea numai aci.

Eram în Golu. Din umbra tăcută a pădurilor, în care de abia putea se pătrunde prin virfurile verzi o slabă lumină,

iată-ne aici sus în împărăția soarelui. Și ce minunată e această împărăție! Parecă toată lumina câtă s'a putut strânge sub cer, s'a coborât în valea aceasta frumoasă. Isoară sute clipelesc, ca perle ascunse din pajistea verde, iară departe peste păduri, jos la îmbinarea râurilor, poienițe umbrite de crengi uriașe se uită la deal către norii trecători. Din poienile aceste pornesc în nopțile senine către pădurile noastre — măiestrele. Și pe când dorm la cai flacăii cu capetele pe rădăcini și o lumină întârziată scânteie prin răriștea de peri, se aprinde deodată văzduhul. Se cutremura atunci noaptea de cântece dulci de vioare și glasuri moi de fluer. Și fete frumoase în haine largi, albe, cu ochii scânteietori și părul fluturând, se învârt în hora aprinsă. Cu vârful degetelor ating numai pământul. Căii alearga speriați în întunerecul nopții și paserile se ascund în desigurile pădurii, iar flacăii își trag cojoacele în cap, de teamă să nu-i pocească. Și pe când se face iar liniște în văzduh și capetele speriate ies înafara, ca flacăii mărunte se vad încă măiestrele, cum pier tot mai mult în întunerecul dintre cele două păduri îmbinate la munte.

Dimineața iarba e tăvălită, unde au jucat și nu mânăz nu mai e în stavă fără coama înodată.

(Va urmă.)

Dr. Octavian Prie.

înțelege este de persoane, cari aplică și tâlcuesc în deosebite forme principiile partidului.

Unii se grupează în jurul unei persoane iar alții în jurul alteia, crezând partizani unuia sau al altuia că respectivul care este susținut de dânsi ar putea mai bine să servească cauza partidului.

Deosebirea cea mai mare în partid, este în cel republican unde sunt trei grupuri. Unul susține pe actualul prezident Taft; Unul pe fostul prezident Roosevelt, iar altul pe senatorul La Follette, care ar dori mai mult dintre toți să ajungă și el la cârmă. Fostul președinte Roosevelt, a declarat în mai multe rânduri că nu reflectează la președinție, dar are un partid peste măsură puternic, care pretinde chiar să pășască de candidat. Roosevelt care în mai multe rânduri a criticat aspru pe actualul președinte și politica lui, este susținut de cele mai mari și mai puternice instituțiuni și corporațiuni finanțare și are la îndemână toate armele cari le poate da o plutocrație. Actualul președinte Taft are un partid puternic, căci fiind el președinte s'au început acele procese cari au chemat la reson și sunt menite să pună un capăt la un sistem de trust, care aduce atâta paguhă țării. La Folette care aspiră și el la președinție este al treilea, care pare că are câțiva partizani. Lui iar plăcea să ajungă de președinte și deja a și început turneul prin țară și vrea să convingă pe oameni că dânsul ar fi cel chemat. Numai că țara pare că nu prea simpatizează cu el și îl consideră mai mult cași unul care ar vrea să se facă președinte pentru ași împlini ambiția.

Partidul democratic, care are mari șanse acuma, căci și în parlament are majoritatea voturilor, are doi oameni cari sunt mai mult amintiți, și anume fostul candidat O'Bryan, și pe actualul guvernor al statului New-Jersey, pe Woodrof Wilson. Lupta în acest partid nu este așa de mare și pare că Bryan nici nu reflectează la candidare, ceea ce ar face ca partidul să nu fie așa de divizat. În partidul democrat numai alegerea persoanei este ce face pe votizanti pe un timp scurt să fie împărțiți în două tabere, până când în partidul republican va fi o luptă crâncenă între trei candidați. Se înțelege că deosebire este numai în aplicarea principiilor cari le are partidul republican, pe carele fiecare crede că-l servește mai bine urmând vederile proprii.

Correspondent.

Noutăți.

Concurs. Cu terminul de 15 Februarie n. se escrie la concurs stațiunea de învățător din comuna Arhiud, districtul protopopesc Fărăgău; — la stațiunea de învățător din comuna Șarmaș, districtul protop. Giurgeu; — la stațiunea de învățător din comuna Gilău, districtul protop. Cluj; — la stațiunea de învățător din comuna Ibănești, districtul protop. Reghin; — la stațiunea de învățător din comuna Ghișasa-de-sus, districtul protopopesc Sibiu și la stațiunea de învățător din comuna Sâscior, vicariatul Făgărașului.

Invitare la Balul costumat care se va ținea Luni, în 12 Februarie st. n. 1912 în sala hotelului „Central“ în folosul „Reuniunii femeilor române gr.-cat. din Zlatna.

M. S. Regele Carol a semnat decretul prin care dna Aristița Romanescu a fost numită profesoară definitivă la catedra de dicțiune dela Conservatorul de muzică și artă dramatică din capitală.

Hymen. *Ileana Gera* și *Aurel Bozac*, auditor locotenent ces. reg. anunță cununia lor ce se va ținea la 7 Februarie 1912 st. n. în biserica gr.-at. din Beiuș.

Noul ministru al României în Rusia. Fostul ministru plenipotențiar al României în Rusia d. Rosetti-Solescu a înaintat țarului Nicolae scrisorile de rechemare. În același timp noul ministru d. C. Nanu a prezentat scrisorile sale de acreditare.

Noul amănunț în chestia manifestației din Viena. (Prin telefon). În chestiunea manifestațiunii universitarilor români împotriva lui Apponyi, se mai comunică următoarele:

Numărul restrâns de 30 de manifestați români se datorește faptului că nu mai rămăseseră decât 30 de bilete disponibile, altfel mulți români ar fi dorit să participe la această acțiune de vrednicie românească.

„Tribuna“ a redat fals cele întâmplate spunând că manifestații au fost dați afară din sală, ceea ce au afirmat numai zierele ungurești denaturând conștient faptele.

Manifestațiilor nu li-s'a adresat nici o somațiune de a părăsi sala. Jidani și maghiarii adunați să aclame pe Apponyi au pretins ca românii să fie poștiți afară dar comisarul a ripostat cu drept cuvânt, că ei nu au eșit din limitele convenite și că nu fac decât să-și manifeste părerea într'o întrunire publică unde fiecare are dreptul să admită sau nu cele ce i-se spune.

În momentul când grupul manifestațiilor a întonat: „Gotteshalt“ publicul încurcat nu știa ce să facă, Apponyi palid, stetea în picioare ca un caraghios și enervat cu capul în jos, juca cu degetele frământându-și mânușile.

Atunci comisarul luând poziție ceremonială, cu mâna pe sabie somat publicul să se ridice în picioare deoarece se cântă imnul imperial, care a fost ascultat în deplină liniște.

Câțiva jidani și unguri după intonarea imnului au început să ovaționeze pe Apponyi, dar o altă parte a publicului simpatiza cu românii, strigând:

„Hoch Österreich“, „Hoch der Kaiser“, „Călu al naționalităților“. Alții îl somau: „Despre legea școlară să vorbești“!

Apponyi schimba fețe-fețe. În cele din urmă comisarul a făcut semn manifestațiilor să se liniștească.

După-ce s'a făcut liniște Apponyi văzând că ori-ce cuvânt imprudent va fi pentru el un dezastru într'u cât tot publicul afară de unguri și de jidani, erau pentru români, a declarat că nu va atinge chestii politice, și că se va mărgini la reminiscențe cari nu vor jigni nici un sentiment.

Textul conferinței comunicat presei este cu totul altul decât cele băguite la adunare.

Publicul a rămas foarte decepționat de lamentabila vorbire a marelui orator dela care se așteptau la minuni de elocvență.

Românii cari, cum am spus, în tot

timpul conferinței au rămas în sală, pe sfârșit s'au repetat energic manifestația. La declarația lui Apponyi că este pentru mai strinse raporturi între cele două țări apostrofări energice s'au ridicat.

„Unde ești Lueger“, „Unde ești Björson să auzi pe berușinatul“.

Publicul nu a desaprobat pe manifestați.

Meritul acestei manifestații revine românilor secondati de un mic grup de germani naționaliști, cărora le mulțumim din toată inima.

Printre manifestați au fost 3 bucovineni, 1 din România și restul din Ungaria.

A făcut o impresie neplăcută rândurile echivoce ale „Tribunii“ din nr. 11 în care tace pe civilizata, afirmându-să numai cu anumite rezerve pentru asemenea manifestațiuni.

Noi aici avem convingerea că am făcut un act de o înaltă conștiință, înfierând pe călăul culturii noastre și că acest om astfel trebuia tratat ori-care ar fi fost împrejurările politice.

Pensiunea văduvei Tolstoj. Din Petersburg se anunță: Țarul a conferit văduvei lui Leo Tolstoj o pensiuă anuală de 10.000 ruble.

Conflict între Argentina și Paraguay. Din Buenos-Ayres se telegrafiază: Ministrul de externe din Argentina d. Bosch a dat instrucțiuni ambasadorului în Asuncion ca să ridice protest la guvernul din Paraguay, contra atacurilor săvârșite asupra corăbiilor și instalațiunilor navale. Guvernul din Paraguay însă a denegat brusc ori-ce clarificare, la ce dr. Bosch a încredințat pe ambasador să pretindă satisfacție în timp de 24 ore, la caz contrar se vor intrerupe toate legăturile diplomatice.

Intoxicații alimentare în Cernăuți? Din Iași se anunță: Mai multe persoane sosite din Cernăuți au adus știrea că 150 persoane din acel oraș s'au îmbolnăvit grav în urma unei intoxicații alimentare.

Bolnavii prezentă crampe de stomah și dureri.

Față cu simptomele pe cari le prezentă bolnavii se crede însă că nu poate fi vorba de o intoxicație alimentară.

Populația din Cernăuți este foarte alarmată.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea producțiunii declamatorice-teatrale din lara-inferioară s'au primit următoarele suprasolviri dela Maior. dnii: Ioan Bucur vice-protopop 6 cor., dr. Ioan Giurgiu 6 cor., dr. Gajzago Béla 6 cor., Ioan Lucaci preot 4 cor., Nicolae Lacovițan preot 4 cor., Hățagan Iosit 4 cor., Farcășan Vasile agronom 4 cor., Megyaszi Gusztáv Adolf preot reform. 3 cor., Kubatszeg Vendel comerciant 2 cor., N. Goia recipient 2 cor., Alésandru Pop preot 1 cor., Iuhu Giurgiu morar 1 cor., Stragea Andreiu preot 1 cor., Urda George comerciant 1 cor., Nemes Valer 1 cor., Felea Simion 1 cor., Simion Miklós notar 1 cor., Marimoșilor donatori cari au binevoit a contribui cu obolul lor li-se aduce și pe calea aceasta sincere mulțumite. *Comitetul arangiator.*

Partea Literară.

Levi, fiul lui Alfeu.

De Cont. Ana de Krane.

(Continuare și fine).

7

Iochanan trecea cu pași dulcegi, sărbătorești. Fața îi era palidă și suferitoare; fiecare putea vedea, că postește aspru. Pe frunte și pe mâna stângă avea întărite niște capsule mari, provăzute cu niște inscripții numite tefilin. Marginele veșmintelor lui erau cusute cu propoziții din sf. Scriptură. Din cap până în tâlpi era curat după prescrierile cele mai riguroase ale legii, pe cari din copilărie le ținuse cu cea mai mare punctualitate. Femeile bătrâne, cari ședeau reitându-și într'un murmur ritmic rugăciunile în curtea femeilor, se uitau cu admirare după el și șopteau între ele despre virtuțile și calitățile lui escelente.

— Intr'adevăr e izraelit drept, pe care îl mistue zelul față de Dumnezeu! Fie binecuvântat el și familia sa întreagă! Dacă ar fi după dorința lui, de mult ar fi pustiit toți păgânii și necredincioșii cu foc și cu sabie și sufletele lor s'ar chinui pe veci în gehenă. Oh, e un om plăcut înaintea lui Dumnezeu Iochanan acesta, fiul lui Ezra!

Cel laudat astfel merse până la curtea cea mai dinlăuntru, unde în partea dreaptă îi era rezervat un loc de onoare, în treacăt aruncă în șipetul de elemosină darul datorit și își strinse cu îngrijire haina, ca nu cumva să se atingă de Levi cel necurat. Își puse mâna stângă cu tefilinul pe inimă și începu să se roage făcând niște gesturi sărbătorești, bătătoare la ochi și uitându-se disprețuitor și mânios, cu ochii închiși de jumătate la sermanul vameș, care sta departe, tocmai înapoi răzimat de un stîlp; care nu cuteza să privească poarta de aur, care ca simbolul ceriului necuprins, larg deschisă conducea în sanctuar; care cu încredere fiască se ruga Tatălui ceresc:

— Dumnezeule, fii îndurător mie, păcătoșului!

Nici nu zicea altceva Levi, ci repeta în continuu aceleași cuvinte. Sufletul său însă suplinea rugăciunea, ce nu o puteau exprima buzele. O lumină mare, o lumină curată, fericită și sigură se ivi în sufletul lui și acum știa, că rugăciunea îi va fi ascultată.

Când se pregăti de ducă, se cutremură deodată și privi la umbra stălpului mare, lângă care stătuse.

Oare nu Fiul omului stătea acolo și-l privea cu o blândă nemărginită, ridicându-și mâna ca preotul, când dă deslegare? Așadară Isus era în Ierusalim? Il lăsase în Galilea și nu auzi nimic despre aceea, că și el ar vrea să vină la Ierusalim. Și totuși el stătea aici. Levi se simți, că dela început stătuse acolo neperzându-l nici pe o clipă din vedere. Voi se zică ceva, voi să meargă la Învățătorul — dar acela dispăru numai decât și se împrăstie ca suflarea negurei.

Levi știa acum, că a avut vedenie. Aceasta însă îl făcea și mai fericit, fiindcă știa sigur, că Fiul omului îl cunoaște, îl urmărește cu atențiune și se pregătește să-l împărtășească în o fericire mare.

Pentru aceasta grăbi într'u cât era cu

putință și își scurtă rămânerea în Ierusalim, numai ca să ajungă cât mai iute acasă.

În Capernaum își îndoi binefacerile față de săraci, se ruga și cetea din sf. Scriptură, își îndeplinea cu simplitate și modestie datorințele de peste zi și aștepta pe Domnul. Nu cuteza să-l agrăească, căci o voate dinlăuntru îi spunea, că Domnul va veni el însuși, când va sosi timpul. Astfel aștepta în liniște și plin de respect. În zilele aceste își schimbă și numele arătând și prin aceasta, că a devenit un om nou și în loc de numele său prim acum folosea al doilea, care era Mateiu.

Intr'o zi ședea Levi Mateiu în localitatea vamei cu ochii perduți în depărtare, așteptând parcă ceva când de-odată auzi în apropierea sa svonul unei mulțimi mari de popor și inima-i supusă unui presămt începu să-i bată tare. Și iată acela, pe care îl aștepta, venea pe drum și ținea drept spre vama!

Vameșul voi să se scoale, ca să-l întâmpine, dar nu se putu, așa îi slăbiră picioarele de frica plină de bucurie. Voi să-și întindă mâinile spre el, dar acestea tremurau așa de tare, încât erau ca amorțite de vijelia ce-i frământa inima. Sta ca o statuie de peatră și privea numai spre Domnul, care urmat de mulțimea poporului se apropia tot mai tare. Copii nevinovați fugeau pe lângă Fiul omului, ținându-se de încrețiturile veșmintelor sale, femeii cu ochi căprui și umiliți își duceau morboșii după dânsul, industriași și cetățeni cinstiți se îmbulziau umăr la umăr printre păcătoși cunoscuți în întreg orașul, ca să nu peardă un singur cuvânt de al Învățătorului — și întreg poporul acesta mergea cu el spre casa de vama.

Aici Domnul se opri, îl privi pe tremurătorul Levi Mateiu cu niște ochi, ca și cari nu mai luciră alții pe sermanul nostru pământ și îi zise:

— Urmează-mă!

Acum vraja se frânse. El agrățiat se sculă plângând de bucurie, ca să facă primi pași pe calea nouă și măiestoasă, ce i-se deschise acum. Iar azi, dacă mai vorbesc oamenii despre vameșul din Capernaum, îi zic: sfântul Mateiu, apostolul și evangelistul.

Tradusă de Vasile Dancu și Sabin Anca.

ECONOMIE.

Despre tragerea și umplerea vinului.

Timpul primei trageri depinde dela timpul culesului, de conținutul de zahăr al mustului și de decurgerea regulată a fermentației.

Vinurile tari se limpezesc mai iute, cele dulci mai încet, dar noi să avem în vedere aceea, că îndată ce ni-s'a limpezit vinul și s'a așezat drojdiile, să ne apucăm de tras.

Timpul trasului prim este a se îndeplini la începutul sau la mijlocul lui Decembrie, mai rar la începutul lui Ianuarie.

Butoiul, în care ne tragem vinul trebuie să fie la tot cazul curat, ca să nu aibă nici vre-un miros străin sau să fie muced pe cum am aflat în multe locuri. Că și aceasta la tot cazul e o dejosire a vinului și a numelui producătorului. Butoiul cum îl facem curat? Așa, că îl spălăm cu apă curată atâta, până când apa turnată în butoiu ne iese tot așa de limpede ca și cum am turnat-o.

Când am spălat vasul, atunci în butea cu vinul fermentat batem un cep de lemn sau de aramă și așa prin acesta slobozim vinul în șistarul sau în vasul așezat în troaca de sub cep și când e plin vasul acela îl turnăm în butea cealaltă, care e provăzută cu tristor. Așa continuăm până când pe cep nu mai cură vin curat fără turbur cu drojzii. Dar asta nu-l amestecăm cu vinul cel curat, dacă nu avem cu ce a-l filtra, mai bine să-l folosim la clătit butea de drojzii, căci cu atât ne va fi vinarsul fierț mai bun.

După tragere vinul nou se face mai închis, mai turbure de cum a fost înainte de tragere; această turburare o fac unele materii, cari au fost dizolvate în vin, venind în contact cu aerul se prefac în materii tari și așa se aleg din vin.

Chiar de aceea vinul nou în anul prim se trage de 3—4 ori, căci în timpul acesta adecă cam într'un an devine în contact cu aerul de nu se mai turbură. Materiile, cari pricinuesc stricarea, toate se depărtează în chipul acesta și vinul fără limpezire se face de tot curat și strălucitor.

A doua oară se trage vinul în Martie cam pe la jumătatea lunii.

Tragerea de a doua tot așa o facem ca și prima deschis, prin contactul cu aerul, și așa și a treia oară, cam pe la începutul lui Iunie, și a patra tragere se face iarăși înaintea iernii în Septembrie.

Vinul manipulat astfel se limpezește tot mai bine și după a treia și a patra tragere nu se mai turbură. Prin acestea vinul se coace. Își capătă oglinda, și așa după aceste se poate recomanda cumpărătorilor, cari lor plăti bucușii.

În anul al treilea și al patrulea încă trebuie tras vinul.

La tragerea din anul al treilea e bine, dacă afumăm butea foarte puțin cu pucioasă, ca să ferim cu deosebire vinurile mai slăbuțe de tufiorire și de alte boale ale vinului.

Spre afumarea cu pucioasă a unui butoi de 5 h. litre, este destul o bucată de pucioasă de lungime ordinară. Afumat în modul asta numai la vinurile albe se folosește, dară la vinurile roșii la nici un caz nu, căci aceste își pierd mult din culoarea roșie frumoasă și se fac foarte palide.

De ce se caută pentru trasul vinurilor timp frumos, curat senin și liniștit?

Pentru aceea, căci în timp cu vânt, ploios, furtunos, drojdia depe fundul butoiului se turbură și atunci nu se poate trage vinul curat. Dară asta mai cu samă numai acolo ar face pedecă, unde se face trasul cu una ferie sau șistar. Unde însă sunt pivniți mari, acolo sunt aranjați oamenii cu tot fel de mașinării complicate, anume pregătite pentru viuicultură rațională.

O deosebită grijă trebuie să avem la manipularea vinului pentru deasa umplere a butiilor. După fiecare tragere se arată o mică scădere, pe care trebuie să o întregim cu vin de aceeaș calitate tot la două săptămâni, iar în pivnița mai uscată tot la o săptămână.

Umplerea vinului să face cu vr'o eucubetă sau alt vas mai bun, cu care să nu vărsăm vinul când îl turnăm în bute, numai aceste trebuie ca să fie foarte curate. Butiile se umplu de tot pline — și apoi când suntem gata cu ele, iară le astupăm cu dopu, care să nu fie de brad, fără numai de (gorun) — stăger. În vreana, care ie peștru cep, e

mai recomandabil dopul de papură, căci cu asta nu se strică doaga în care ie tăiată vreana.

La umplut să folosim mai bine vin vechi, dacă avem decât apă, căci apa ie strict oprită și mai ales la comercianți de vin.

Dacă vinurile nu se umplu regulat român mai mult timp goale, le atacă morbul de floare: *sacharomices mycederma*, și din asta să nasc alte morburii, cari sfârșesc cu stricarea vinului.

Dar noi toate aceste le putem încunjura, dacă ne ținem de regula aceasta.

1. Să culegem struguri sănătoși și copti bine. 2. Să ne stoarcem mustul bine. 3. Să ne ținem toate vasele, cari le folosim la lucrul vinului, în cea mai mare curățenie. 4. Fermentația mustului să fie nedefectuoasă. 5. În anul prim să ne tragem vinul de 3—4 ori. 6. Umplerea vinului nici când să nu fie uitată, și să se facă până de-asupra.

Așa ne încunjurăm și ne apărăm vinurile sigure de toate morburile, cari sunt nenumăroase.

Ioan Pojan,
viticulor metr.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Manual de limba maghiară pentru școlile medii, preparandii, școli civile de fete și particulari de Dr. Octavian Prie, profesor gimnazial în Blaj. Partea I și II. Aprobate de înaltul minister de culte cu numărul 114,708—1911. Costă 2 cor. 50 fil. + 20 fil. porto. Se poate comanda la librăria arhidiecezană în Blaj—Balázsfalva sau la autor tot acolo.

„*Luceajărul*” Nr. 3, 1912 cu următorul cuprins bogat și variat: Il. Chendi: *Vieța literară în 1911.* — O privire generală. — St. O. Iosif: *Se întorc iar zilele noroase* (poezie). M. Săulescu: *Aseară* (poezie). Ion Dragoslav: *Dintr-o glumă.* G. Rotică: *Te-am văzut aievea?* (poezie). Sextil Pușcariu: *Grupări literare și idei politice* (III). I. Agârbiceanu: *Povestea unei vieți* (roman). Cronici: Dr. P. Roșca: *Ce este filozofia?* Victor Stanciu: *Spre al șaselea continent.* Însemnări: O calomnie. Iubileul „României June”. Sandro Botticelli.

Pentru Preavenatul Cler.

Lectura spirituală.

Tuturora, cari sunt în stare să citească latinește, le recomandăm cu căldură următoarele opuri, cari au apărut până acuma în așa numita „*Biblioteca esetica*” al lui Frideric Pastet, Regensburg, Bavaria. „*Desolatione desolata est terra, quia non est qui recogitet corde*”, zice Profetul: iar lectura spirituală ne ajută la reculegerea internă și la cunoștința de sine.

1. „*Memoriale vitae sacerdotalis*”, de C. Arvisenet, canonic și vicar gen. Trecens. 89 capitluri, 409 pagini — 1911. Autorul, cuposcat propune cu multă pietate întreaga viață sacerdotală și perfecțiunea, la care trebuie să aspirăm. Felul propunerii este cel al „*Imitațiunii lui Hristos*”. Cunoșc pe foarte mulți preoți, între alții pe bătrânul fost provincial al VV. PP. Basiliani din Galiția, cari meditează în fiecare zi din cârticica

aceasta. Merită a fi tradusă în limba noastră de Societatea Micu Clain.

2. „*Examen ad usum cleri*” in gratiam p. sacerdotum etc. auctore P. Deharbe S. I. — P. Lehmkuhl S. Z. — Edit. VII-a. În favorul acestui op. (f. VIII; pg. 311) ajunge, cred faptul, că îl au la îndemână toți preoții latini în Austria, mai ales pe timpul sf. exerciții. Autorul, cunoscutul teolog moralist, fidel vorbeii sf. Bernard: „*Quid prosunt lecta et intellecta, nisi teipsum legas et intelligas?*” ilustrează și înlesnește preotului dorita reformă a vieții propriie. Un punct sau altul din aceasta cârticică privește exclusiv ritul latin, dar ideea principală se poate aplica și atunci ritului și disciplinei orientale.

3. „*De vita spirituali*”, Fr. D. de Mézard (f. VIII. pg. 664). Cartea aceasta, mai mărișoară descrie ascesa creștinească în mod sistematic, tractând despre viața spirituală în cele trei faze numite de comun: via purgativa, iluminativa și unitiva. Partea din urmă a opului e consfințită exclusiv perfecțiunii preoțești. Cele 382 capitole pot servi de minune tuturor persoanelor, cari sau propun comunităților punctele de meditațiune, sau meditează zilnic înseși. Aproape întreg opul se bazează pe comentarele Ferfui Hugoca sf. Charo în sf. Scriptură.

4. Traducătorilor români le recomandăm alcătuirea vieții D. N. Isus Hristos — sau de-a dreptul traducerea lucrării dlui Lohman S. — și V. Cathrein S.: *Vita D. N. Jesu Christi e quattuor evangelis*, 16 pg. 471: capitole deosebite — menite ca material al meditațiunilor zilnice — 230.

5. Cine ar vrea să cunoască oareșicum originalul sf. exerciții spirituale ale sf. Ignatiu de Loyola, aceluia-i recomandăm tălcuirea autentică, edată de R. P. Roohau B. alături de o instrucțiune practică despre arta meditațiunii și directorul exercițiilor. Valoarea opului incontestabilă. Titlul: „*Exercitia spiritualia S. P. Ignatii de Loyola*” pg. 600. c. XL.

6. În fine amintim „*Catehismul Roman*”. Alcătuit din porunca Soborului de Trident. Această carte cuprinde materialul dogmatic și moral necesar și suficient pentru instrucțiunea poporului creștin. Într'ansa ar trebui să caute fiecare păstor sufletesc și paroh obiectul predicilor și instrucțiunilor. Opul fu recomandat din nou preoților și episcopilor de P. Leo XIII în 8 Sept. 1899.

P. M. C. Hellon S. S.

În editura librăriei C. Sfetea București, a apărut în traducere românească celebra carte educativă „*Pătănile lui Tândărică*”, de Collodi. Prețul 1 coroață 50 fil. Ceteirea acestei scrieri alături de aceea a lui Amicis: *Cuore*, are influență nepretuit de bună asupra sufletului atât de simțitor al copiilor, cărora li-se arată urmările nefericite ale neascultării de părinți. — Tot în aceeaș editură a apărut în un elegant volum *Teatru de familie*, cuprinzând 12 piese de cunoscutul scriitor Th. D. Speranță. Atențiunea, ce se dă educației tinerimei prin publicarea de scrieri bune și folositoare, nu va întârzia ași avea rezultatul. Costă 2 cor. — „*Poporul român din statul Ungar*”. Sub acest titlu va apărea în luna lui Maiu 1912, o carte prețioasă în o extensiune de 32—35 coale de tipar, format 8° mare și va cuprinde cele mai

recente date și informații minuțioase și reale asupra tuturor ramilor vieții publice ale poporului român din statul ungar, a vieții politice, religioase, culturale, sociale și economice, astfel că ea va fi o adevărată oglindă a vieții poporului român din statul ungar și un izvor exact de informații fidèle pentru toți aceia, cari se interesează și au datorința să se intereseze, ca frați, de acest popor.

Prețul cărții va fi 7 (șapte) cor. Autorii acestei cărți dnii Silvestru Moldovan, directorul „*Gazetei*” din Brașov și Dr. George Proca, secretar consistorial în Sibiu, ne sunt cheazășie, că vom avea de a face cu o scriere bună.

*

Credința ostașului, rugăciuni și învățături folositoare pentru ostași de dr. Iuliu Florian preot militar, Cluj 1911. 116 pagg 16°.

Prețul 20 bani.

*

În Biblioteca teatrului național:

Nr. 15. Brioux: *Brândușa*, comedie în 3 acte tradusă de Em. Gârleanu; piesă foarte bună ce s'ar putea juca cu ușurință de diletanții noștri. Costă 40 bani.

*

În „Biblioteca Minervei” a apărut:

Nr. 109. H. Sienkievitz: *Doamna Elzen*, traducere de Mihail Negru. O puternică povestire a marelui scriitor polon.

Nr. 110. 111. Charles Lene Poor: *Sistemul solar*, două volume, traducere de Victor Anestiu, cunoscutul popularizator al scrierilor astronomice.

Nr. 112. Goethe: *Herman și Dorotea*, traducere de Oreste. În traducerea acestei opere celebre a scriitorului german se păstrează metrul versului original.

Nr. 113. Turgheneff: *Faust*, traducere de Nic. Pastia.

Nr. 114. Tit Liviu: *Legende eroice*, traducere de Nic. Pandelea. O colecție aleasă de bucăți din istoria poporului român.

Posta Administrațiunii.

Am primit și quităm abonamentul dela: *Seini* pe 1894, 1895 și 1896 sem. 1. Vă rugăm de continuare. *Valcajidanului* pe 1908—1911 incluziv. *Hodac* pe 1910 s'a plătit în 6/9. 1911. Cu plățirea de acum se quitează an, 1911 și 1912 până în 1 Septembrie. *G. P. Lugoj* pe 1912 sem. 1. *Gurulanu* pe 1911 sem. 2-lea. La Recea se va sistă. Trebuie să returnați numerii sosiți. *Armeni* pe timpul din 1/10 1898 până în 1/7 1899. Binevoți a grăbi cu plățirea și a anilor următori, căci restanța e mare. *Magyurkőcz* pe 1911. Binevoți, a îngriji, ca să se reguleze și restanța înaintașului. *Sanger* pe 1910 și 1911. *Surdac* (Szolnok-Dob.) pe trimestrul ultim din 1911 și întreg 1912. — *Zgribești* Cu abon. suntem în rând până la finea an. 1910. Aici s'a îndreptat eroarea încă atunci. Pe 1911 abonamentul restant face 18 cor.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.

Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post. sparcassa ung. 29.349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **Parteniu Coșma**,
directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile.

Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății.

Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare“ dă informațiuni gratuite în orice afacere de asigurare fără deosebire, că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben. Edificiul „Albina“.

(1) 5-52.

FLORI NATURALI!

Doritorii de a cumpăra flori, să se adreseze la florăreasa **Caroline Dorant** în Mediaș, strada K. Farkas, unde află în orice vreme și cu prețuri moderate cei mai frumoși trandafiri, camelii, garoafe, buchete de mireasă, butoniere, decoruri pentru morminte, pentru cununi de sicriu șel.

Diferite plante decorative și de oluri, precum: palmi, azaele, camelii șel. într'un asortiment bogat. (12) 1-6

Concurs.

La stațiunea *docentală* și *cantorală* din *Prilog* (ctul Sătmar) se escrie concurs până la *11 Februarie* a. c. pe lângă emolumentele: Ca învățător: 700 cor. ajutor de stat, 300 cor. repartitie pe popor, cuartir și grădină, iar ca cantor: 20 cubule mălaiu (grăunțe) 1 intravilan de 2 jugăre catastrale și stolele îndătinate. La cas, dacă la aceste stațiuni nu s'ar afla nici un concurent corespunzător, senatul școlastic este aplicat a alege la postul de învățător și o domnișoară cu diplomă de învățător. Recursele sunt a se trimite la președintele sen. școlastic: *Alesandru Băban* preot gr. cat. *Rózsapallag* u. p. Várnfalu. (14) 1-3

Români replantativă viile cu altoi dela firmă Română!

„MUGURUL“

însoțire economică Elisabetopol-Ersébetváros.
(Kis-Küküllő v.m.)

☐ ☐ Altoi de vie! ☐ ☐

Calitate distinsă — pe lângă celea mai moderate prețuri soiuri de vin de masă.

Vită americană cu și fără rădăcină, Ochiuri de altoit,
Vită europeană cu rădăcină

— se află de vânzare la —

Însoțirea economică

„MUGURUL“

Elisabetopol—Ersébetváros.

Material disponibil în altoi peste

≡ **trei (3) milioane.** ≡

Școlile noastre de altoi n'au fost atăcate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărari pe credit cele mai ușoare condițiuni de plată.

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco.
(104) 18-?

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit.

Români! sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele!

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid!

Singurul institut de asigurare ardelean

„Transsylvania“

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

☞ **Asigurări împotriva focului** ☞

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții avantajoase și cu premii ieftine.

☞ **Asigurări pe viață** ☞

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. populare pe spese de înmormântare. Mai departe contra accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig. p. pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910	K.	5,008,540-78
Capitale asigurate pe viață achitate		4,884,801-12
Starca asigurarilor cu sfârșitul anului 1910	foc	119,839-92
	vieță	11,020,266-
Fonduri de întemeiere și de rezervă		2,428,817-

☛ **Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.**

Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

(5) 9-?